

Verblijven in authentieke luxe

Wie wil logeren in authentieke luxe, moet beslist eens langsgaan bij de Bed & Breakfast van Robert en Karin Helman in de Franse Provence. Het gebouw werd minutieus gerenoveerd, met oude materialen en met respect voor de oude bouwtechnieken. Het resultaat is verbluffend. Tekst: Evelien Roels Fotografie: Bieke Claessens

“We vielen als een blok voor de prachtige ligging, midden in de golvende wijngaarden van de Côtes du Rhône”

Indrukwekkend: dat is wel het minste wat je kunt zeggen over Mas Cavard, zoals de Bed & Breakfast van Robert en Karin werd genoemd. De ligging – in Pognadoresse – alleen al: pronkend en statig op een helling, met de natuur zo ver je kunt kijken, in alle windrichtingen. Een ‘petit peu perdu’, zo omschrijven de Fransen het. Omdat de omgeving nog zo ongerept landelijk is, en niet overspoeld wordt door grote golven toeristen. Toch vind je hier, naast de rust, ook veel cultuur. Op een halfuurtje rijden bevindt zich het imposante Romeinse aquaduct Pont du Gard, met de Gardon en het watertoerisme daaromheen. Op dezelfde afstand noordwaarts stroomt de Ceze met haar prachtige valleien. En op minder dan een kwartier ligt Uzès, het oudste hertogdom van Frankrijk, met de vele marktjes en restaurants, en de befaamde Nuits Musicals. Haast lukraak verspreid daartussen liggen verschillende unieke dorpjes, waar het lijkt of de tijd heeft stilgestaan.

TOSCAANSE UITSTRALING

Te midden van dat alles prijkt Mas Cavard, een imposante boeren-

Volgens de plaatselijke bevolking is de riante en imposante boerenwoning gebouwd op de restanten van een Romeinse villa. De totale oppervlakte bedraagt meer dan duizend tweehonderd vierkante meter. Vanaf het erf hebben de gasten en bewoners een prachtig uitzicht op de omliggende landerijen.

De bogengalerij op de eerste verdieping geeft het gebouw een zuiderse, haast Toscaanse uitstraling

woning van meer dan duizend tweehonderd vierkante meter, volgens plaatselijke bewoners gebouwd op de restanten van een Romeinse villa. “Liefde op het eerste gezicht”, herinneren Robert en Karin zich. “Op een ochtend in februari 2001 zaten we op een terras in Uzès, en zeiden we tegen elkaar hoe goed we ons hier voelden, en dat we hier wel wilden blijven. Zo begon het. Twee jaar later ontdekten we dit pand in Pognadoresse. We wisten meteen: dit worden onze chambres d’hôtes. We vielen als een blok voor de prachtige ligging, midden in de golvende wijngaarden van de Côtes du Rhône, en voor de bogengalerij op de eerste verdieping, die het gebouw een erg zuiderse, haast Toscaanse uitstraling geeft en vanwaar je uitkijkt op de rode rotsen en het kasteel van het dorp.”

TONNEN PUIN

Toch zag het gebouw er toen helemaal anders uit dan vandaag. Robert: “We beseften meteen dat er heel wat verbouwing aan te pas zouden

komen. Het pand had zich sinds 1950 ontwikkeld tot een woning met meer dan dertig kleine vertrekken, terwijl wij juist ruimte wilden creëren. Daarom zijn we begonnen met het gebouw te ontdoen van alle twintigste-eeuwse renovaties die het had ondergaan, tot het weer helemaal ‘puur’ was. Honderden tonnen puin hebben we afgevoerd, allemaal hergebruikt door lokale boeren om paden en toegangsweggetjes te verharderen. Anderhalf jaar later bleven van onze villa enkel de draagmuren, de gewelven, de waterput, de grote ingebouwde wijnvaten en enkele oude elementen zoals de grote schouw en kookplaten over.”

GROTE BINNENPLAATS

“Stilaan kregen we ook een beeld van hoe het gebouw er in de toekomst zou gaan uitzien. De oude paardenstal werd een keuken: die is op de begane grond en grenst aan de grote binnenplaats, wat handig is als je buiten eet. De schuur op de binnenplaats werd een orangerie. En daaromheen ontstonden de zitkamer, eetkamer, hal,

Foto links: waar ooit een oude schuur stond, prijkt nu de orangerie, met een vloer van luchtkalk en een kastanjehouten plafond geïsoleerd met twintig centimeter kurk.

In de keuken ligt een kalkvloer op een isolatie van een mortel van kalk/puimsteen. De muurtegels zijn carreaux de ciment. Het werkblad bestaat uit de natuursteen Bourgogne.

“We kozen voor materialen die bij het verouderen ‘rijker’ worden en meer gaan leven”

wijnkelder, technische ruimtes en garages. Op de tweede en derde verdieping gingen we voluit voor de Bed & Breakfast: daar creëerden we een grote zitkamer, bibliotheek en zes kamers met ruime badkamers. Vier van deze kamers beschikken zelfs over een eigen zitgedeelte. Het is ons doel om mensen die hier verblijven helemaal tot rust te laten komen.”

LANDELIJKE LUXE

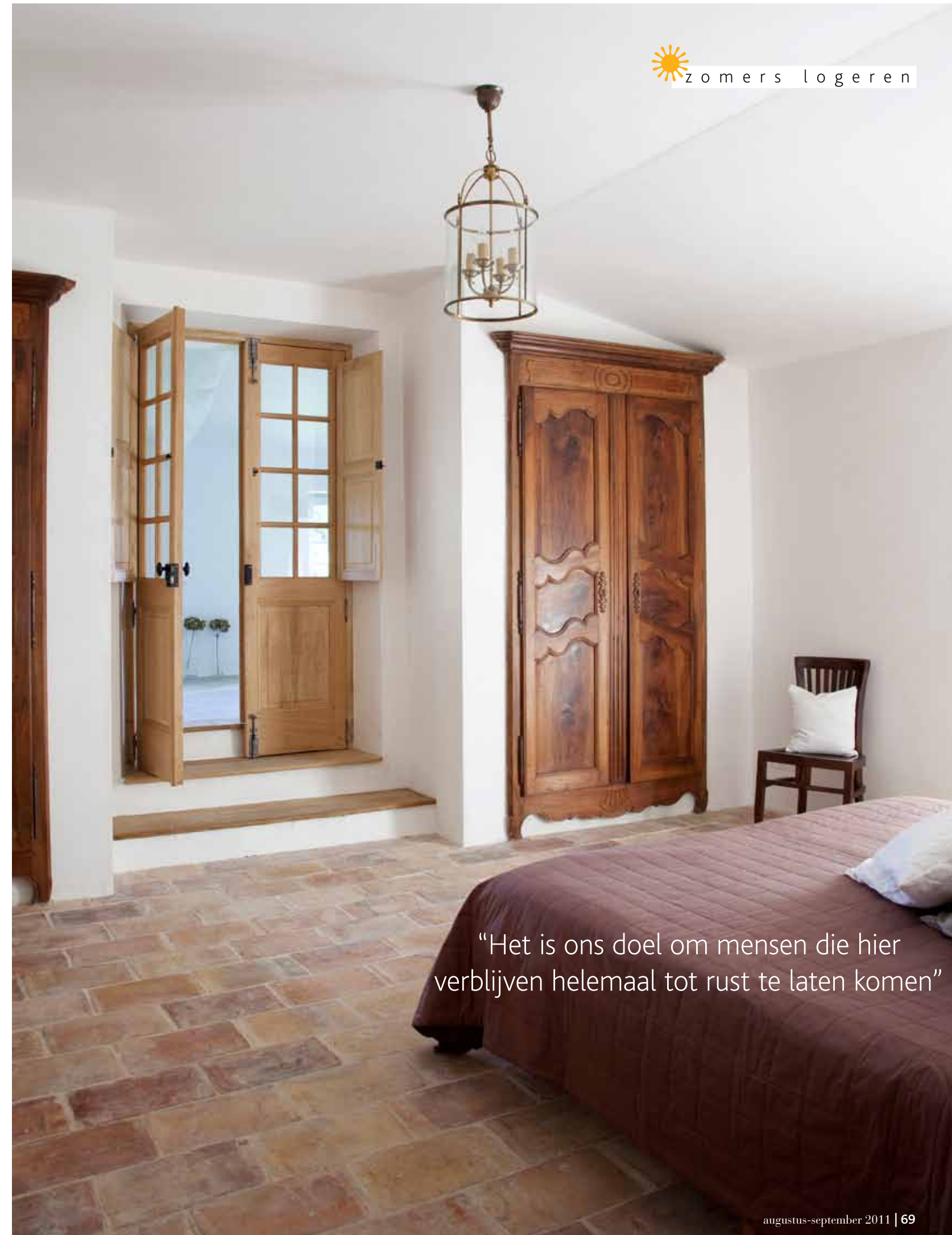
Tijdens de werkzaamheden schonken Robert en Karin bijzonder veel aandacht aan de keuze van de bouwmaterialen. Van meet af aan was hun uitgangspunt om het gebouw te laten opgaan in de omgeving, om het met respect te vernieuwen, en zo een oase van sobere en landelijke luxe te creëren. Daar horen duurzame materialen bij, in natuurtinten en nuances van de streek. Zo gebruikten ze bijvoorbeeld zand en pigmenten uit de directe omgeving, en mortel die op kleur werd gebracht met zand uit de wijngaard. Vaak terugkerende materialen zijn hout, kalk, natuursteen, standaardgips, oude terracotta en lijnolie met lokale pig-

menten. “Wat we vooral niet wilden, waren moderne zaken als gipsplaat, glaswol, plastic folie, pvc en kunststoffen”, zegt Robert. “Waar mogelijk vermeden we ook het gebruik van lijm en cement. Daarnaast wilden we in dit huis geen materialen meer die de tijd niet doorstaan, en die bij een eventuele volgende verbouwing weer op de schroothoop zouden verdwijnen.”

RIJKELIJK OUDER WORDEN

Een ander criterium bij de materiaalkeuze was het verouderingsproces. Robert: “We kozen voor materialen die bij het verouderen ‘rijker’ worden en meer gaan leven, en voor materialen die niet doorslijten. Het werkblad in de keuken is daar een mooi voorbeeld van: het bestaat uit een stuk natuursteen van twee ton.” Ook qua bouwtechnieken ging het koppel resoluut voor de oude, authentieke werkwijze: “Zo hebben we onze luiken bijvoorbeeld vastgezet door het gieten van lood, en niet met ijzeren pinnen die onderhevig zijn aan corrosie. Ons metselwerk maakten we oud door grootkorrelig zand te gebruiken en daar zelfge-

Foto rechts: de badkamervloer bestaat uit handgemaakte cementtegels, de muurtegels zijn van Villeroy & Boch en carreaux de ciment. Het sanitair is van Villeroy & Boch.

“Het is ons doel om mensen die hier verblijven helemaal tot rust te laten komen”

fabriceerde kalkkorrels aan toe te voegen. Die komen ook in de oude mortels voor: vroeger hadden mensen geen mechanische hulpmiddelen en industrieel geprepareerde ingrediënten, waardoor ze minder goed in staat waren om te mengen en te zeven.”

ZONDER ARCHITECT

Deze manier van werken had tot gevolg dat Robert en Karin veel zelf moesten doen: “Het werken met oude materialen vereist een langzame aanpak, en dat valt niet altijd te rijmen met het hedendaagse werkritme. Daarom deden we de bewerkingen vaak zelf, denk aan het afwerken en dichtstrijken van de luchtkalkmortels, het voorbereiden van de mengsels, lood gieten, bouwen van mortelloze muren ... Ook het patineren van nieuwe materialen deden we zelf.” Maar een opgave vonden ze dat niet, integendeel: “We wilden graag zelf de handen uit de mouwen steken. Aan de hele renovatie kwam geen architect te pas en de eerste jaren werkten we ook zonder aannemer. Die kwam er pas bij in 2007, gevolgd door een timmerman en stukadoor. Voor een vlot verloop

werkten we uitsluitend met lokale vakmensen, die elkaar kenden en onderling de voortgang in de bouw en de planning konden regelen.”

OPTIMALE SFEER

De verbouwingen zelf duurden uiteindelijk zes jaar. “Ik herinner me nog goed de blik in de ogen van onze vrienden die eens op bezoek kwamen”, lacht Robert. “Je zag ze denken: dit komt nooit meer goed. Maar wij waren er gerust op. De werken verliepen vlot en de sfeer was optimaal. Het voelde haast toen al als vakantie: iedere ochtend begon met een uitgebreid rondje schouderklopjes en enthousiaste begroetingen van alle mensen op de bouwplaats. De planning werd besproken tijdens de koffie of de lunch. Zakelijke bouwvergaderingen hebben we nooit georganiseerd, alles verliep hier heel gemoedelijk, tussen pot en pint. De enige fout die we ooit maakten, was tegen de smid van de orangerie zeggen dat we voldoende tijd hadden. Dat hebben we geweten: het duurde twee jaar voor het laatste raam er werd ingezet. Zeg nooit tegen een Provençaal dat iets geen haast heeft!” ■

Foto links: in de gastenkamers werd een plafond gemaakt van kastanjabalken en kastanjeplanken, gips en deels plâtre de Paris. Dat is een 'oude' gipsvariant. De wandisolatie gebeurde met kurk en gips. **Foto midden:** de vloeren in de gastenkamers bestaan uit een kalkvloer, houten vloeren en parefeuilles.

